

Tiden er moden

– indfør en ensartet aldersgrænse for salg af alkohol på 18 år

Vores børn og unge drikker alt for meget og alt for tidligt. Sådan har det været i årtier, men det skal og bør ikke fortsætte. Tiden er moden til at tage ansvar for at skabe sundere og tryggere rammer for vores børn. At indføre en ensartet 18-årsgrænse for salg af alkohol vil være at tage et sådant ansvar.

Dårligste alkoholkultur i Europa

Danske unge er langt oftere fulde end andre unge i Europa¹. Det har været situationen i årevis. De senere år har vi ganske vist konstateret et fald i børn og unges alkoholforbrug, men de nyeste opgørelser viser, at den positive udvikling er vendt².

Det høje og frekvente forbrug skyldes først og fremmest, at børn og unges alkoholkultur er en ”beruselseskultur”³. De drikker for at blive fulde. Det er bl.a. et resultat af, at alkohol i flere tilfælde er adgangsbillet og omdrejningspunkt for sociale relationer; takker man nej til rusen, vender man fællesskabet ryggen³.

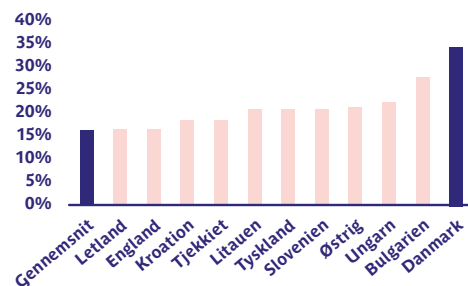
De unges høje forbrug kan have store konsekvenser. Forskningen viser, at alkohol er forbundet med uheld, ulykker, vold og sex, der fortrydes³. Derudover øger et højt alkoholforbrug risikoen for senere i livet at udvikle alkoholproblemer og afhængighed – og dermed alkoholrelaterede sygdomme⁴. Forskningen viser desuden, at de mest udsatte børn bliver hårdest ramt af de negative konsekvenser af et højt forbrug³.

18-årsgrænse er et effektivt, målrettet værktøj

Vidensråd for Forebyggelse peger på, at en hævet salgsaldersgrænse på 18 år er et veldokumenteret, målrettede værktøj, hvis man ønsker at udskyde debutalderen og gøre op med fuldskabskulturen. Der er talrige gode argumenter for indførelse af en ensartet 18-årssalgsaldersgrænse:

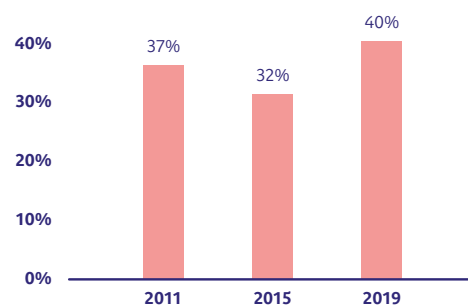
- **Erfaringerne er gode.** Knap halvt så mange 15-årige lykkedes med at købe alkohol efter, aldersgrænsen i Danmark blev hævet fra 15 til 16 år i 2004⁵.

Danske unge er oftere fulde
(andel af de 15-årige, som har drukket sig fuld inden for de seneste 30 dage)

Kilde: WHO, 2020. Figuren viser medianen af andelen af henholdsvis drenge og piger, som har været fulde inden for de seneste 30 dage. De 11 lande med den højeste andel samt gennemsnittet er vist.

Kurven knækker
(Andel af 15- og 16-årige danske unge, som har været fulde de seneste 30 dage)

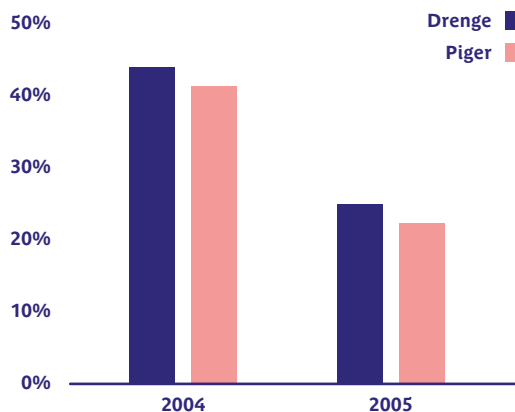

Kilde: Sundhedsstyrelsen, 2020.

Tilsvarende betød en forhøjelse af aldersgrænsen fra 16 til 18 år i Holland i 2014 en kraftig stigning i antallet af butikker, som overholdt reglerne⁶.

- **Danskerne efterlyser en 18-årsgrænse.** Undersøgelser har gentagne gange vist, at der er flertal i befolkningen for en 18-årsgrænse⁷.
- **En 18-årsgrænse vil være et argument og hjælp til forældrene,** fordi de bedre kan påvirke og holde styr på deres børns alkoholforbrug. I dag kan de 16-årige selv gå ud og købe alkohol, selvom forældrene har sagt nej.
- **En 18-årsgrænse vil følge europæisk norm.** Danmark er ét af kun fem lande i EU, som holder fast i, at 16-årige kan købe alkohol⁸.
- **En ensartet aldersgrænse vil gøre reglerne simple og nemmere at håndhæve.** Der er i dag flere forskellige aldersgrænser, som skal håndteres⁹.
- **En 18-årsgrænse eliminerer de modsatte alkohol-signaler, samfundet i dag sender til børn og unge.** På den ene side har vi besluttet, at det er ulovligt at udskænke en øl til en 16-årig på en café fra en voksen. Omvendt tillader vi, at selvsamme 16-årige kan gå i supermarkedet ved siden af og købe en kasse øl eller alkoholsodavand på egen hånd.

15-årige, som købte alkohol, før hhv. efter aldersgrænsen blev hævet til 16 år i 2004 i Danmark

Kilde: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.

1. WHO, 2020: Spotlight on adolescent health and well-being.
2. Sundhedsstyrelsen, 2020: Den Europæiske Rusmiddelundersøgelse (ESPAD) 2019.
3. Vidensråd for Forebyggelse, 2019: Unges alkoholkultur – et bidrag til debatten.
4. WHO, 2019: Status report on alcohol consumption, harm and policy responses in 30 European countries – 2019.
5. Statens Institut for Folkesundhed, 2006: Evaluering af forbuddet mod salg af alkohol til personer under 16 år.
6. Schelleman-Offermans et. Al., 2017: Increased minimum legal age for the sale of alcohol in the Netherlands as of 2014: The effect on alcohol sellers' compliance after one and two years.
7. Fx Epinion på vegne af Alkohol & Samfund, som viser, at 53 procent af danskerne støtter en 18 års grænse: www.alkohologsamfund.dk/nyheder/befolkningen-oensker-samlet-18-aars-alkoholgraense-eller-Epinion-for-Retail-Institute-Scandinavia, som viser et flertal på 73 procent: www.berlingske.dk/politik/danskere-vil-haev-graensen-for-at-koebe-øl-fra-16-til-18-aar-eller-Megafon-for-TV2, som viser et flertal på 63 procent: nyheder.tv2.dk/samfund/2019-08-05-de-unge-drikker-alt-for-tidligt-mener-4-ud-af-5-danskere.
8. European Union Agency for Fundamental Rights, 2017.
9. En undersøgelse fra Alkohol & Samfund (Tak fordi du spørger, 2019) viser, at personalet i Irma finder den dobbelte aldersgrænse svær at håndtere.

Tiden er moden til at påtage sig et større ansvar for børn og unges alkoholforbrug. Indfør en 18-årssalgsaldersgrænse, der utvetydigt fastslår, at alkohol ikke er for børn.

